

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»
Факультет фізичного виховання
Кафедра фізичної терапії, фізичного виховання і біології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”:
Перший проректор
Набока О.Г.
Набока О.Г.
(підп.)
«30» серпня 2021 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
БІОЛОГІЯ ІНДИВІДУАЛЬНОГО РОЗВИТКУ**

**підготовки здобувачів
другого (магістерського) рівня вищої освіти
(назва рівня вищої освіти)
спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
(шифр і назва спеціальності)
за освітньо-професійною програмою
Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
(назва програми)
мова навчання українська**

Розробник: Кушакова І.В., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри фізичної терапії, фізичного виховання та біології ДВНЗ «ДДПУ».

Рецензенти:

Дичко В.В. – доктор біологічних наук, професор, завідувач кафедри фізичної терапії, фізичного виховання і біології ДВНЗ «ДДПУ».

Євтухова Т.А. – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри природничо-математичних дисциплін та інформатики ДВНЗ «ДДПУ».

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри фізичної терапії, фізичного виховання та біології

Протокол № 1 від «27» серпня 2021 р.

Завідувач кафедри фізичної терапії,

фізичного виховання та біології _____ В.В. Дичко

Погоджено групою забезпечення спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)

Керівник групи забезпечення _____ І.В. Кушакова

Затверджено та рекомендовано до впровадження вченою радою
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

“30” серпня 2021 р.

протокол № 1

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Вибіркова	
Загальна кількість годин – 120	Рік підготовки:	
	2-й	2-й
	Семестр	
	3-й	3-й
Тижневих годин для денної форми навчання: контактних – 4 самостійної роботи здобувача – 8	Лекції	
	16 год.	14 год.
	Практичні	
	16 год.	10 год.
	Самостійна робота	
	88 год.	96 год.
Вид контролю: залік		

Мета вивчення навчальної дисципліни «Біологія індивідуального розвитку» полягає у формуванні у студентів чіткого уявлення про закономірності розвитку живих істот з моменту запліднення до утворення сформованого організму.

**2. Матриця результатів навчання, методів навчання, методів контролю з навчальної дисципліни (вибіркової)
«Біологія індивідуального розвитку»**

Результати навчання	Методи навчання	Методи контролю
<ul style="list-style-type: none"> – базові знання природничих та конкретних біологічних наук в обсязі, необхідному для обґрунтування загальнотеоретичних питань біології і основ здоров'я людини (об'єктно-предметна область, термінологічний апарат, теорії і концепції, закони і закономірності, методи дослідження, історія розвитку тощо); – здійснення аналізу структурно-функціональної організації, механізмів регуляції та адаптації організмів; – уміння орієнтуватись у проблемах і завданнях науки про причини, напрямки, результати, закономірності філогенезу; – розуміння загальних закономірностей історичного розвитку біологічних систем. 	<p>Словесний метод (лекції, що проводяться з використанням наочності – застосуванням презентацій, відеоматеріалів, демонстрації натуральних об'єктів, моделей та муляжів; обговорення, бесіда, дискусія, аналіз); практичний метод (практичні роботи, вивчення закономірностей ембріогенезу, набуття практичних навичок; інтерактивні методи (мозковий штурм, робота у групах), аналіз конкретних ситуацій, розробка презентацій, реферативна робота).</p> <p>У рамках самостійної роботи використовуються діагностичні та пошукові методи навчання відповідно до типу та складності завдання.</p>	<p>Вхідний (бесіда). Поточний контроль (письмові роботи у формі рефератів, презентацій, доповідей); усне опитування; письмове опитування (тестування, звіт про виконання практичної роботи, відповіді на питання). Вирішення компетентнісно-орієнтованих практичних завдань; поточні та контрольні тестування. Підсумковий контроль (залік).</p>

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	усього	зокрема			усього	зокрема		
л		пр.	с. р.	л		пр.	с. р.	
Тема 1. Вступ до біології індивідуального розвитку	16	2	2	12	13	2	1	10
Тема 2. Статеві клітини, їх утворення. Запліднення	18	2	2	14	13	2	1	10
Тема 3. Ранні етапи ембріогенезу	22	4	4	14	24	2	2	20
Тема 4. Розвиток птахів	16	2	2	12	14	2	2	10
Тема 5. Ембріональний розвиток ссавців. Плацента	16	2	2	12	19	2	1	16
Тема 6. Стадії внутрішньоутробного розвитку ссавців	16	2	2	12	13	2	1	10
Тема 7. Особливості розвитку приматів	16	2	2	12	24	2	2	20
Усього годин	120	16	16	88	120	14	10	96

4. Програма навчальної дисципліни

4.1. Теми лекцій

№ п/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Предмет, мета, завдання біології індивідуального розвитку	2	2
2	Утворення статевих клітин. Запліднення	2	2
3	Ранні стадії розвитку зародка	4	2
4	Індивідуальний розвиток птахів	2	2
5	Зародковий розвиток ссавців. Плацента	2	2
6	Стадії внутрішньоутробного розвитку ссавців. Особливості розвитку приматів	2	2
7	Еволюція індивідуального розвитку	2	2
<i>Разом:</i>		16	14

4.2. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Біологія індивідуального розвитку як підґрунтя вивчення анатомії, фізіології, гістології, теорії еволюції	2	
2	Сперматогенез і оогенез. Запліднення	4	2
3	Ембріогенез на ранніх стадіях	4	2
4	Особливості індивідуального розвитку птахів	2	2
5	Особливості індивідуального розвитку ссавців	2	2
6	Еволюція індивідуального розвитку. Примати	2	2
<i>Разом:</i>		16	10

4.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Вступ до біології індивідуального розвитку	12	10
2	Статеві клітини, їх утворення. Запліднення	14	10
3	Ранні етапи ембріогенезу	14	20
4	Розвиток птахів	12	10
5	Ембріональний розвиток ссавців. Плацента	12	16
6	Стадії внутрішньоутробного розвитку ссавців	12	10
7	Особливості розвитку приматів	12	20
<i>Разом:</i>		88	96

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

За накопичувальною 100-бальною шкалою	За національною шкалою	
	для екзаменів, звітів з практики, курсових робіт	для заліків
90 – 100 балів	відмінно	зараховано
89 – 75 балів	добре	
60 – 74 балів	задовільно	
26 – 59 балів	незадовільно	не зараховано
0 – 25 балів	неприйнятно	

6. Засоби діагностики результатів навчання

1) усні опитування на практичних заняттях – індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда (оцінюється рівень розуміння здобувачем теоретичного матеріалу, вміння формулювати запитання до теми та давати на нього відповідь, якість підготовки домашнього завдання);

2) перевірка виконання завдань практичної роботи – звіт, письмове тестування; вирішення проблемних задач; в тому числі перевірка вміння аналізувати й застосовувати одержані знання для вирішення практичних завдань; перевірка результатів виконання завдань для самостійної роботи.

3) залік, як форма контролю, передбачає зарахування здобувачеві балів, накопичених за результатами поточного оцінювання з навчальної дисципліни (за наявності у здобувача не менше 60 балів за поточну роботу – без додаткового опитування) і не вимагає обов'язкової присутності здобувача вищої освіти. Здобувач має право (за бажанням) підвищити власний результат оцінювання в балах з навчальної дисципліни шляхом виконання завдань самостійної роботи, але не пізніше, ніж до початку екзаменаційної сесії.

7. Рекомендована література

Основна

1. Сілкіна Ю.В. Медична ембріологія з основами тератології : навчальний посібник / Ю.В. Сілкіна, М.П. Веропотвелян, Н.О. Данкович; за заг. ред. Ю.Б. Чайковського. Вінниця : Нова Книга, 2019. 208 с.

2. Гістологія. Цитологія. Ембріологія : підручник / за ред.: О.Д. Луцика, Ю.Б. Чайковського. Вінниця : Нова Книга, 2018. 592 с.

3. Фізіологія : навчально-методичний посібник / Гжегоцький М.Р., Петришин Ю.С., Мисаковець О.Г. ; за ред. М.Р. Гжегоцького. Вінниця : Нова Книга, 2019. 464 с.

4. Корж О.П. Основи еволюції : навчальний посібник. Суми : Університетська книга, 2018. 381 с.

5. Задорожний К. Від мавпи до людини. Харків : Ранок, 2021. 96 с.

Додаткова

1. Фізіологія. Короткий курс : навч. посібник для медичних і фармацевтичних ВНЗ / [В. М. Мороз, М. В. Йолтухівський, Н. В. Белік та ін.] ; за ред.: проф. В. М. Мороза, проф. М. В. Йолтухівського. 2-ге вид. допов. і переробл. Вінниця : Нова Книга, 2019. 400 с.

2. Анатомія людини : підручник у 3 т. Т. 1 / [А.С. Головацький, В.Г. Черкасов, М.Р. Сапін та ін.]. Вид.8, допрац. Вінниця : Нова Книга, 2019. 368 с.

3. Анатомія людини : підручник у 3 т. Т. 2 / [А.С. Головацький, В.Г. Черкасов, М.Р. Сапін та ін.]. Вид.7, допрац. Вінниця : Нова Книга, 2019. 456 с.

4. Анатомія людини : підручник у 3 т. Т. 3 / [А.С. Головацький, В.Г. Черкасов, М.Р. Сапін та ін.]. Вид.6, допрац. Вінниця : Нова Книга, 2019. 376 с.

5. Анатомія людини : підручник / [Кривко Ю. Я., Черкасов В. Г., Кравчук С. Ю. Сопнева Н. Б. та ін.] ; за ред.: проф. Кривка Ю. Я., проф. Черкасова В. Г. Вінниця : Нова Книга, 2020. 448 с.

8. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. <https://lifelib.info/biology/>
2. <https://lifelib.info/cytology/cytology/index.html>
3. http://esu.com.ua/search_articles.php?id=17835
4. https://www.youtube.com/watch?v=oEczLykVxOY&t=99s&ab_channel=%D0%93%D1%96%D1%81%D1%82%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F%2C%D1%86%D0%B8%D1%82%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F%2C%D0%B5%D0%BC%D0%B1%D1%80%D1%96%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F%D0%A5%D0%9D%D0%9C%D0%A3
5. http://esu.com.ua/search_articles.php?id=18581

9. Посилання на дистанційний курс

Дистанційний курс «Біологія індивідуального розвитку» на навчальній платформі Moodle <http://ddpu.edu.ua:9090/moodle/course/view.php?id=2098>